

VĚTRNÍK

17.10.1992

deník divadelní přehlídky KRAKONOŠŮV DIVADELNÍ PODZIM

Za rok!

Uteklo to. Utíká to každý rok. Protože je nám tu dobře s divadlem, s nádhernou krajinou a především s dobrými lidmi. I Krakonoš k nám byl letos poměrně milostivý a bylo převážně hezké počasí, takže jsme mohli osvěžovat nejen ducha při divadle a diskusích o něm, ale i tělo procházkami po okolí.

Po skončení loňské přehlídky oslovila předsedkyně přípravného výboru Svatka Hejralová stále účastníky s anketními otázkami, týkajícími se smyslu vysocké přehlídky. Už jsme o tom psali. Leč přesto cítím potřebu znovu opakovat to, co ze všech příspěvků vyplynulo: že vysocká přehlídka v každém případě smysl má. Důkazem toho je i opět stoupající počet stálých návštěvníků přehlídky. Jistě to o něčem svědčí. Snad o potřebě relaxace od současných mnohdy stresových pracovních a životních podmínek. Ale o potřebě divadla a lásky k němu rovněž. Právě tak jako o potřebě setkávat se a pobýt spolu.

Přejme si, aby nám to vydrželo. A poděkujeme všem, kdož mají zásluhu na tom, že to jde. Především však pořadatelům, Divadelnímu spolku Krakonoš. Neboť na jeho bedrech leží veškerá organizační mravenčí práce, bez níž by to nejen nešlo, ale bez níž by nám tu nebylo zdaleka tak příjemně.

Takže děkujeme! A těšíme se za rok!

-ex-

dnešní program

9:00 rozborový seminář malý sál
potom rozloučení s DS Horšovský Týn
11:15 schůze PV v kuřárně
12:30 vítání DS Metra Blansko MÚ
13:00 vítání DS Metra Blansko Krakonoš
13:00 Závěr KPR
15:00 DS Metra Blansko: Suchý, Havlík
Sladký život blázna Vincka
17:00 Rozbor představení KPR
17:00 rozloučení s DS Metra Blansko
19:30 setkání hostů, poroty a PV
20:00 slavnostní závěr
potom SEJKORÁK

Recenze

Hlavní program letošního Křá-konošova divadelního podzimu uzavřel včera nováček přehlídky, Divadelní soubor MKZ Horšovský Týn. Představil se s inscenací konverzační hry francouzského dramatika Armanda Salacroua "Příliš počestná žena". Vybral si sousto lákavé, leč ne právě snadné. Žánr konverzační komedie má totiž svá specifika a vyžaduje určité řemeslné dovednosti, kterými v našich poměrech nejsme příliš vybaveni, neboť se u nás zhruba od padesátých let tento žánr (jako ne právě ideový) příliš nepěstoval (sňad s výjimkou Wildeových her). Neporadil si s ním zcela ani Horšovský Týn.

Soubor původní předlohu značně zkrátil a snažil se hrát rychle, nicméně herci tak činili pouze překotnou mluvou, místo aby se soustředili na návaznost dialogů a významovou dikci. Navíc konverzačka není jen rychlost. Podstatné pro ni je, že břitká konverzace vyrůstá z reality (i když není realistická). Pokud tomu tak není, všechno zůstává v rovině planých řečí. Právě tak vyžaduje tvorbu charakterů, a to přesně v té míře, jakou tento typ dramatiky unese, to jest jakousi povahovou kresbu v základních obrysech.

Tyto charaktery a vztahy mezi nimi v této inscenaci chybí. Nejsou nám sdělovány jejich myšlenkové pochody. Přes všechny události neprocházejí postavy proměnou, jsou stále stejné. Na vrub režie lze přičíst naprostá absence dějových zvratů, to jest dostatečně výrazné variability počínání Marie Magdaleny, na kterou by ostatní figury nestačily reagovat. To by zajisté učinilo inscenaci plastičtější, zatímco tady se daří pouze poměrně jednotvárně odvyprávět příběh. Sarkasmus, paradox, hlubší hořké noty v inscenaci chybí. Je to také proto, že postava Marie Magdaleny působí v projevu nevěrohodně. Pokud by všechny snahy ušetřit manžela oné hrozné zprávy působily u-

přímě a uvěřitelně, paradox a sarkasmus v předloze obsažený se objeví též v inscenaci.

Je skutečně obtížné inscenovat kvalitně konverzační hru. Přitom je pro blízkou budoucnost pravděpodobné, a už se to konec konců děje, že se tento žánr opět vynoří v souvislosti s celkovou snahou diváky co nejvíce bavit. Asi se s ním budeme značně potýkat. Přejme souboru z Horšovského Týna, aby se mu to - pokud se tímto žánrem bude i nadále zabývat - dařilo co nejlépe.

-ex-

Báseň osmá - Nováčkovská

Týden prchl jako voda
zas je tady pátek
mnohému z nás v srdci hlodá
"končí nám náš svátek".

Festival se jaksi chýlí
k sejkoráku jásání
Tak nastalo moji milí
předposlední říkání.

Verše moje vám teď patří
rým za rýmem hledám
za den za dva, možná za tři
přijde práce šedá.

Teď na sále hosty máme
z Horšovského Týna
že jsou tady jaksi noví
všem vám připomínám.

Za divadla děkujeme
za Vobskočák hlásám
že se za rok zas sejdeme
to vám tvrdím já sám

-kv.jh-

Sponzorem přehlídky je také firma GEMA Jiřiny Malinkové z Turnova (511 01 Turnov, Na Stebni 365, tel. 0436/23501), která se zabývá borušením a rytím drahokamů. Je dárcem přívěsků pro losování vstupenek a grantového náhrdelníku, který bude jednou z cen.

Na závěr KPR

Pokud se mi podařilo vystopovat, kurs praktické režie pracoval tentokrát obzvlášť usilovně: po obědě začínali dřív, než bylo původně plánováno a také volný den frekventanti striktně odmítli. Požádala jsem je, aby pro Větrník napsali, co o týdnů stráveném ve Vysokém soudí:

"My se domníváme, že kurs praktické režie je rok od roku lepší a lepší a lepší. Vysvětlujeme si to tak, že naši lektoři Milan Schejbal a Káťa Fixová jsou rok od roku moudřejší a moudřejší a moudřejší."

Líbí se nám, že naši lektoři chodí moderně oblečení (M.Sch.), takže kurs je rok od roku praktičtější a praktičtější a praktičtější.

Bohužel nás i mrzí. Mrzí nás to, že je příliš krátký, že musíme domů. Ale již dnes se těšíme, že se příští rok opět setkáme a dozvíme se mnoho nového a zajímavého z divadelního řemesla. Děkujeme."

Dejme slovo i oběma lektorům, Kátě Fixové a Milanu Schejbalovi:

MS: Letos jsme pracovali na monologiích ze Shakespeara, eventuálně na určitých situacích, které si frekventanti sami vybrali. Zaměřili jsme to na smysl monologů a dialogů, jejich funkce v celých inscenacích a vytržení z kontextu. Přes praktickou stránku jsme se dobírali obecnějších zákonitostí.

KF: Je potřeba říct, že přijelo hodně mladých lidí, kteří tady byli buďto loni poprvé, nebo tady nebyli vůbec. To znamená, že se kurs z gruntu proměnil. Tudiž se stalo to, že komunikaci, kterou jsme si vybudovali, budujeme vlastně znova a úplně jinde, ví.

protože většina těch dětí je divadlem poznamenaná, co se týče jejich zkušeností v práci s di-

vadlem, jenom málo. Takže to nám klade otázku, pokud by tyhle děti příští rok přijely zas, jak by měl kurs vypadat a co bychom měli dělat, aby jim to dalo to, co momentálně potřebují.

MS: Problém je ten, že věci, které už jsou pro část kursistů automatické - nemyslím jenom za tu dobu tady, ale vůbec divadelní zkušeností a praxí - najednou zjišťujeme, že pro řadu těch nových děcek automatické nejsou. Že vlastně bychom se někdy potřebovali vrátit k úplně elementárním divadelním zákonům. Ať už v teoretické, nebo v praktické rovině, ale i v terminologii. Je to bezpodmínečně nutné, abychom našli nějaký společný komunikační kanál. Proto budeme muset pro příští rok popřemýšlet o obsahu i formě tohoto kursu. Myslíme si, že k určité proměně bude muset dojít. Ne že by takhle neměl smysl. Oni jsou nadšení, u předvčerejší diskuse o představení sami začali s tím, že jsme se dostali vůbec k základnímu smyslu umění, smyslu divadla, smyslu-nesmyslu diváka, k otázkám komunikace, podbízení. Byla to nádherná diskuse vyprovokovaná představením pana Valeše. A oni sami začali také s tím, co jim to za ten týden tady dalo. Že to není nanejvýš rna, ale že mají možnost seznámit se s divadelním myšlením. Ale my cítíme...

KF:...že jsme na to nebyli připraveni, že by to chtělo zacílit k nim.

MS: Jedná se podle mého názoru například o rozdělení kursu do dvou skupin a každá by se orientovala úplně jinak. Třeba.

Káťa a Milan to do příštího roku určitě nějak vymyslí. Protože to dělají rádi a protože je to ba-

-ex-

Spolek Techniků
Divadla Krakonoš
se s Vámi loučí.

Po stopách divadelních předků

Vzhledem k tomu, že redakce Větrníku byla nucena dát přednost vlastní grafomanii před procházkou po stopách divadelních předků, poprosili jsme jednu z účastnic Járu Mikešovou, aby se s námi podělila o své dojmy:

"Šlo nás asi patnáct a Mařenka Hejralová dělala průvodkyni. Prošli jsme až do Nové Vsi k betlému, který nám dcera majitelky zapnula, takže jsme jej viděli v pohybu. Pak jsme se druhou stranou vraceli. Viděli jsme různé památníčky. Paní Hejralová vyprávěla o rodině Vodseďáleků, kteří tady založili divadlo. Viděli jsme, kde se původně divadlo na dvou místech hrálo. Výlet trval asi dvě a tři čtvrtě hodiny. Byl to výlet jednak zdravý, jednak poučný a jednak milý zásluhou Mařenky Hejralové, k níž se ještě připojil její syn Jan, který nám k tomu také některé informace doplňoval. Byl to velmi příjemný zážitek. Jen je škoda, že některé ukazatele i tabulky jsme stěží přečetli. Paní Hejralová sama litovala, že je to v takovém stavu. Každý ne-

může mít to štěstí, aby ho provázela. Přitom by bylo záslužné, kdyby všichni "poutníci" mohli být dobře informováni."

- ex -

V Moskvu i zurüch

Atmosféra včerejšího diskusního dopoledne byla poplatná inscenaci souboru z Klapý, o níž se hovořilo. Netrýskal humor, panovalo soustředění, snaha dobrat se podstaty a problémů, pojmenovat a zařadit divadlo, které jsme viděli, do širších kontextů. Odkrýt, proč řadu diváků neoslovilo. Proč některé popudilo, zatímco jiným bylo blízké.

Nebylo to snadné, o čemž svědčí skutečnost, že sama poročka hovořila tentokrát nepřetržitě téměř dvě hodiny a celý seminář trval až do oběda. Hovořilo se s velkou tendencí k zobecňování, protože to snad v tomto

případě ani jinak nešlo. Také o různorodosti vnímání diváka a specifičnosti tohoto proudu divadla, který je třeba číst v jeho celistvosti a nikoliv řadit za sebou jednotlivosti, jak jsme zvyklí u divadla interpretačního. Tady musíme vnímat především vizuálně. Ovšem vnímat - protože v okamžiku, kdy jsme nuceni zapojit intelekt a začít uvažovat o smyslu jednotlivostí, jsme jako diváci ztraceni. A to se většině lidí při klapáckém představení stalo. Problém sdělnosti tohoto typu divadla, jeho cesty k divákovi, je však obecnějšího rázu, takže se tím zabývají i divadelní teoretici.

Mnoho témat se objevilo ve včerejší diskusi. Jisté uvolnění vnesl "do hry" až v závěru Jirka Hlávka jménem Vobskočáku, který se rozhodl dopomoci k pověsti populistického porotce i profesoru Císařovi a zakoupil jízdenky do Moskvy pro tři nány a Natašu též. Stvrzené vlastnoručním podpisem, předal je profesor do správných rukou. Byly platné, ale navíc nejen Bilety pojezdové v Moskvu, nýbrž i zurüch. Což jistě značí i to, že je zase rádi uvidíme.

- ex -

(Po)doteky

Šťastnou výherkyní včerejšího lístkotahu se stala Mařenka Neradová z Bystřice u Benešova. Předání ceny proběhlo se všemi

oficiálními náležitostmi, byl jsem byla jediným svědkem. Teprve pak si zase kamarádi a kamarádky začali tykat. - ex -

Dnes putovalo Krakonošem svaatební oznámení Evy Kučerové. Už to má za pár! Takže Krakonošákům zůstává k provdání - pardon, k ožení prý už jen hodný Čenda Krakonoš.

* * * * *

Grafomanská část redakce Větrníku děkuje svým technickým kolegům Ing. Josefu Hejralovi a Janě Pokorné za svatou trpělivost a manželům Nesvadbovým za obětavé množení v ranních hodinách.

Co se dělo na valné hromadě Vobskočáku

Mnoho podnětného. Přinesená standarta vlála, hymna se pěla, pokladna se předávala, pokuty se platily a vůbec se prostě spolkově fungovalo. Tak se vzpomnělo na kamarády, kteří už nejsou mezi námi: na Jarku Němcovou a Bedřicha Čapka.

Prezident Dědek poděkoval všem, kteří přispěli na vysockou přehlídku - bylo to celkem 62,22 % všech členů a vybralo 6.331 Kčs, zatímco na středním představení bylo vybráno 2.507,35 Kčs.

Částka 8.500 Kčs byla předána předsedkyni přípravného výboru Svatce Hejralové i s ozbrojenou ochrankou.

Vůbec se hodně střílelo, ale za to mohl především Áša, který pořád zlobil, takže byl zatřelen nejím pětkrát. Bohužel to moc nepomohlo.

Potom spolek získal do svých řad konečně i monarchu - čestným členem byl jmenován profesor Císař za svoji teorii vobskočákismu. Na příští valné hromadě se dotyčný zavázal přednést na toto téma vědecké pojednání.

Pak byl pověšen prezident, za mohutného skandování "ať visí Dědek" a "Dědek na drát"

Ještě pak jsme se krapet vzdělávali a přijímali nové členy a čekatele...Korupce jen kvetla.

Taky byla rozprava a v té se dělo všechno. Přítomný monarcha ve své zdravici zdůraznil, že vobskočácké otevřené přihlášení se ke korupci je revolucí v dějinách filosofie, neboť je konečně realizací Nietzschovy teorie o nadčlověku. Za to se prezidentovi hluboce poklonil.

Závěrečný přípitek byl už jen razantní tečkou za vším.

-ex-

Do letošní redakce Větrníku přišlo jen málo dopisů. A když, tak to byly jenom omluvenky:

Krakonošův divadelní podzim

Vobskočák

Valná hromada při KDP 1992

512 11 Vysoké nad Jizerou

V Jilemnici, dne 13.10.1992

Věc: omluvenka

Pepíček Škoda, nar. 12.10.1992, bydliště t.č. porodnické oddělení Masarykovy nemocnice v Jilemnici, průkaz totožnosti: evidenční číslo 11, žádám o omluvení maminky p. Marcely Škodové z Valné hromady, konané v průběhu KDP 1992.

Důvod nepřítomnosti: zajištění nezbytných životních funkcí budoucího Vrabčáka, který se aktivně zapojí při KDP 1995 (dovršení tří let) při vítání souborů.

Má-li být omluvenka podložena finančně nebo chuťově (rum), čerpejte příslušnou částku z účtu rodiny Škodových v divadelní hospůdce.

Josef Škoda nejml.

podpis: Škodová M. v.z.

Milí přátelé!

Zdravím Vás všechny – Vobskočáky i Nevobskočáky – i za Bedřicha, který teď určitě v ochotnickém nebi oroduje za úspěch přehlídky!

Moc na Vás vzpomínám – letos mi to nevyšlo, ale příští rok doufám do Vysokého zas přijedu.

Tak nashledanou –

Jiřina Čapková

Spolek **T**echniků
Divadla **K**rakonoš

Omluvenku musel napsat i člen techniky p. Jan Vaverka, protože přivedl svoji ratolest do školy pozdě (o hodinu):

Vzácné paní učitelky!

Píše Vám Vaverka – velký. Stalo se mi dneska ráno – což je vámi prokázáno, že jsem měl nakrátko zas zpátky asi letní čas. Koukejte se – pedagožky já si moh' ubrousit nožky. Spěchal jsem, rudé líce když jsem – se zpožděním sice kluka do lavice vlíkl. Děkuji, že nebyl křik. Víím, že to tak hrozné není, tady je však vysvětlení. Sjeli se nám kamarádi co mají divadlo rádi, do noci jsem s nimi byl hodně mluvil – málo pil, o umění diskutoval a hodinky nesledoval což bylo pak na tom znát, že až dneska šel jsem spát. Odpusťte mi, přespanilé a na syna buďte milé, neb já vždy byl vzorný sám (a často to nedělám).

Z historických analů

"Krásný májový den vyvábil kdekoho do přírody, proto byla návštěva divadla tentokrát slabší a obecenstvo pozdě se scházelo, takže hra protáhla se do půl dvanácté. Veselohře by prospělo několik řádných škrtů, neboť trpí rozvleklostí na úkor spádu. Ochotníci však sehráli ji

čiperně až na několik míst, kde

souhra přece jen vážla. V divadle dýchali jsme tentokrát opravdový vzduch, neboť měský strážník vykázal z divadelní chodby všechny kuřáky před dům. Toto chvalitebné policejní zařízení zdravotní ve prospěch

obecný zachovejž nám Hospodin."

"Hra ukazuje silné rysy původ knižního, jsou však přese všecek výběr působivých scén přece jen málo dramatické. Aby působila, vyžaduje dobrých sil hereckých, jež by jí dodaly života, kterého se jí místy silně nedostává. Ochotníci sehráli ji dobře, ač v některých výstupech tempem příliš volným, patrně pro málo zkoušek a cviku, zvláště paměti. O titulní roli faráře pokusil se B.J. s dosti slušným zdarem. Je to úloha velmi nesnadná – sprostě se vyjadřující farář prý s ušlechtilými snahami! – aby ve vystupování zachoval kouzlo oduševnělé neličené srdečnosti a prostoty. Jeho pes, vlčák Voják, znamenitě se držel."

"Dům vyprodán při špatném počasí. Hráno celkem dobře a celý ochotnický ensemble poskytuje pěkných nadějí do budoucnosti. Ačkoliv hrála Viktorka (sl. F.Š.) hru svoji procítěně a při správné modulaci hlasové a výtečným memorováním dojímala, přec zdála se mi dětinsky jemná. A šfílenství její nebylo plně pochopeno, ale hrála poprvé a jest jí teprve 15 let!!"

Citovali jsme z recenzí na ochotnická představení divadelních spolků Smetanova okrsku z let dvacátých. -ag-

P & P
Projektové
a stavební
práce

LH Servis Hofman
Jablonec n/Nis
Obchodní, výrobní
a zprostředkovatelská
agentura

DIANA GOLD SEMILY
Velkoobchod s klenoty
orient dárky

NADACE
ANTONÍNA ŠVEHLY
Podpora venkova

Koloniál textil noviny
C & P
Jablonec nad Jizerou

Jako v zrcadle

Bez ohledu na epochu, pohlaví a světový názor přinášíme soubor citátů, s nimiž uzavřeme letošní "poslední stránky" Větrníku. Bylo nám potěšením listovat ve slavných výročí, a měli jsme zprávy, že i vám bylo milé je číst.

"Poněvadž nám není dopřáno dlouho žít, zanechejme něco po sobě jako svědectví, že jsme žili." (Plinius)

"Pouze život, který žijeme pro ostatní, stojí za to." (Einstein)

"Čím bych byl, kdybych se neúčastnil? K tomu abych byl musím se účastnit. (Saint-Exupéry)

"Komukoli prospěti můžeš, prospívej rád, možno-li celému světu. Sloužiti a prospívati je vlastnost povah vznešených."

"Zdá se mi, že toto pravidlo všeho bytí: život není takový - je úplně jiný". (Tucholsky)

"Život je udělán z budoucnosti jako tělesa z prázdného prostoru." (Sartre)

"Život je neustálé odvádění pozornosti, jež nedovolí ani, abychom si uvědomili od čeho odvádí." (Kafka)

"Jediný a oprávněný etuziasmus je takový, jenž je provázen rozumem, řízenou vůlí a činností, bohatstvím invence v konkrétním počínání." (Gramsci)

"Optimista prohlašuje, že žijeme v nejlepším možném světě a pesimista se obává, že je to pravda." (Cabell)

"Velké ideály nepotřebují jen křídla, ale i terén, odkud by mohli vzlétnout." (Hemingway)

"Trápení, trápení, samé trápení a toho smíchu pořád kolem dokola." (Saroyan)

"Lidé nejsou horší, než byli dříve. Jenom zpravodajství o jejich činech je teď důkladnější." (Pristley)

A úplně nakonec jedno přísloví, které je stejně tak norské jako holandské, italské, německé i české: "Ještě není všem dnům konec!"

Děku jeme, děku jeme, děku jeme

- * za vše krásné, co jsme mohli společně prožít a zažít
- * za vše, co nás potkalo a nepotkalo
- * za vše, co jsme si předali i nedali
- * za vše, co nám umožnilo těšit se z obyčejné lidské sounáležitosti, navíc tady propojené fenoménem sounáležitosti. Byli jsme tu s Vámi neskutečně rádi a doufám, že do roka bez dne se tu opět setkáme.

(zapsáno v předvečer konce 23.Krakonošova divadelního podzimu v malém sále divadla Krakonoš ve Vysokém nad Jizerou, kde pulsovala naplno přehlídka) Svatava Hejralová

* Příští ročník 9. - 16. října 1993 *

Větrník, zpravodaj 23. národní přehlídky venkovských divadelních souborů Krakonošův divadelní podzim. Vydává přípravný výbor NP VDS. Redakce Alena Exnarová a Alexandr Gregar. Technické zpracování Ing. Josef Hejral/Jana Pokorná/Nesvadbovi Cena 2 Kčs